

2019-1

22. marts 2019

Nal. nr./j.nr.: 2016-819-0002

All. nr./brevnr.: 60880

Sull./sagsbeh.: FH/jh

Pineqartut:

Tunngavilersuineq, naliqim-
mik pinnitarnermik tunnga-
vik, naammagittaalliorissa-
mut periarfissamik ilitsersui-
neq

**Angallammit angallammut allamut usinginiarnissamut akuer-
sissutit nunap ilaani aalajangersimasuni atuuttussatut killi-
ligaanerat suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngi-
sitsinermik pissuteqanngilaq. Killiliineq amigartumik tunnga-
vilersugaavoq**

*Aalisarnermi suliffeqarfíup ataani ingerlatseqatigiíffiit pingasut angallam-
mit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik taaneqartar-
tumik Aalisarnermut, Piniarnermut Nualerinermullu Naalakkersuisoqar-
fímmut 2016-imi qinnuteqarsimanerat aalisarnermi suliffeqarfíup Om-
budsmándimut naammagittaalliuutigaa. Ingerlatseqatigiíffiit ataasiak-
kaarlutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissu-
tinik arlalinnik 2016-imi aasakkut tamanna tunngavigalugu tunineqarsi-
mapput.*

*Akuersissutit taakku tamarmik immikkut nunap ilaani sumiiffinni aalaja-
ngersimasuni atuuttussatut killiligaapput. Angallammit angallammut alla-
mut usingiarnissamut akuersissutinit taakkunannga pingasut nunap ilaani
sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaanerat aalisarnermi
suliffeqarfíup naammagittaalliuutigaa, killiliinerimmi – akuersissutit allat
pinerannit allaasumik - sumiíffiit pillugit kisitsisit (koordinater) atorlugit
nalunaarneqarsimammata. Tamanna aalisarnermi suliffeqarfíup suliamut
attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsinertut isigaa, suliffeqarfiummi
ilisimammagu aalisarnermi suliffeqarfík unammillertigisani angallammit a-
ngallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik tamatuma pissu-
seqataanik killilerneqarsimannngitsumik tunineqarsimasoq.*

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pillugit aalajangiinerit pingasut taakku tamatuma saniatigut naammattumik tunngavilersuutitaqannginnerat taamatuttaarlu naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuutitaqannginnerat aalisarnermi suliffeqarfiup ilaatigut naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinik pingasunik nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiliisimanera pillugu isornartorsiunissamut tunngavisqaqarani. Ombudsmandi taamatut killiliisimaneq suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsinermik pissuteqartoq ilimagissallugu aamma pissutissaqanngilaq.

Ombudsmandip angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit taakkua naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuutitaqannginnerat aammattaaq isornartorsiorsinnaanngilaa.

Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik suliap suliarineqarnerani paasitippaa Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninera tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanut naapertuuttuusimanngitsoq. Tamatuma siunissami aaqqinneqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup isumaginiarpaa.

Naalakkersuisoqarfiup kukkussuteqartoqarsimanageranik oqarnera Ombudsmandip isumaqatigaa. Taamaalilluni Ombudsmandip paasinninera unaavoq suliffeqarfiit qinnuteqaateqartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik suliani pingasuni taakkunani aalajangiimmat ilaannakortumik ilalerneqarsimasut. Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutini nunap ilaani sumiiffit qinnuteqaatigineqartunit annikinneroqisut allaalluinnartulluunniit ilaatinneqarput. Taamaattumik Ombudsmandip paasinninera unaavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit nunap ilaani sumiiff-

finni aalajangersimasuni atuuttussatut killilerneqarneri pillugit tunngaversuisimannginna ajuusaarnartorujussuusoq.

Taamaalillutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit taakku tunngavilersuisussaatitaanermik suliassat suliarineqartnerat pillugu inatsimmi § 22-kkut aalajangersarneqartumik, tak. § 24, eqqortitsisuunngillat.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanik malinninnginna Naalakkersuisoqarfimmit suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsivigineqarluni aalisarnermi suliffeqarfiup kukkusumik isumaqalersimaneranut pissutaaqataasimasinaasoq.

(Oqaaseqaat 22. marts 2019-imeersoq, j.nr. 2016-819-0002)

Suliami pineqartut tassaapput Aqutsiveqarfimmi Upernavimmi aamma Aqutsiveqarfimmi Uummannami angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit. Ombudsmandip oqaaseqaataa oqaaseqaammi pi-neqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit tulliuttuni issuarneqarpoq, tas-sanilu nunap ilaani sumiiffiit pillugit paasissutissat arlallit ilanngunneqanngillat.

Ombudsmandip oqaaseqaataa:

1. Suliami suut pineqarpat?

1.1. Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p uannut naammagittaalliummini oqaatigaa suliffeqarfiup ataani ingerlatseqatigiffiit pingasut – Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p, Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p aamma Aalisarnermi suliffeqarfiup D-p - angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissumik taaneqartartoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 2016-imi qinnuteqaatigisimagaat.

Suliffeqarfiit pingasut taakku tamarmik immikkut angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinik arlalinnik tamatuma nassatarisanik 2016-imi upernaap aasallu ingerlaneranni tunineqarput. Akuersissutit tamarmik immikkut nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaapput. Tamatuma ingerlasimanera tulliuttuni imm. 2-mi sukumii-nerusumik allaaseraara.

Imatut paasivara angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit taakku ilaasa pingasut nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killilerneqarsimanerat Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p siul-lertut naammagittaalliuutigaa. Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku akuersissutit sinnerinit suliffeqarfiup tigusaanit allaasumik nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni kisitsisit (koordinater) atorlugit taaneqartuni atuuttussatut killilerneqarsimapput. Naammagittaalliummit erserpoq tamanna Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsinerup erserneratut isigigaa, tassami aalisartitseqatigiiffik alla – Aalisarnermi suliffeqarfik E - angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik tamatuma pissuseqataanik killilerneqarsimanngitsumik 2. marts 2016-imi tunineqarsi-mamat.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninna Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p aappaattut naammagittaalliuutigaa. Tamanna Naalakkersuisoqarfiup suliffeqarfinit pingasunit taakkunannga qinnuteqaatinik suliarinninnermini tunngavilersuisarneq aama naammagittaalliornissamut periarfissamik ilitsersuisarneq pillugit malitarrisassanik malinnissimannginna suliffeqarfiillu saaffiginnissutaannut pisariaqarneratut annertutigisumik akissuteqartarsimannginnaa pillugit naammagittaalliuutitut paasivara.

1.2. Misissuininni angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni kisitsisit (koordinater) atorlugit taaneqartuni atuuttussatut killilerneqarsimasut taak-

ku aallunniarlugit aalajangerpunga. Pineqartut tassaapput Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataa 24. august 2016-imeersoq, Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataa 31. august 2016-imeersoq aamma Aalisarnermi suliffeqarfiup D-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataa 31. august 2016-imeersoq.

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaa-nerat tulliuttuni imm. 3-mi sukumiinerusumik isummerfigaara.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninna eqqarsaatigalugu angallammit angallammut allamut usi-ngiarnissamut akuersissutinik nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni a-tuuttussatut killiliinerit naammattumik tunngavilersorneqarsimanersut apeqqut (tak. tulliuttuni imm. 4) kiisalu akuersissutit taakku naammagittaallior-nissamut periarfissaq pillugu pisariaqarneratut ilitsersuummik imaqarnersut apeqqut (tak. tulliuttuni imm. 5) misissuininni aallunniarlugit aalajangerpu-nga.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 3. december 2009-meersumi § 14, imm. 1 innersuussutigaara, tassuunalu aa-lajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.¹

1.3. Tamatumunnga uiggiullugu eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara Aa-lisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinut tunngasuni ataatsimut periaasia imaluunniit "Umiarsuarnik tunitsivilinermut tun-

---

¹ Naammagittaalliuut Ombudsmandi pillugu inatsisip massakkut atuuttup (Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 7-ip, 1. juni 2017-imeersup) 1. juli 2017-imi atuutilernera sioqqullugu tunniunneqarami Ombudsmandi pillugu inatsit siusinnerusukkut a-

ngaviit"-nik taaneqartartut Naalakkersuisoqarfiup sulianik taamaattunik suiliarinninnermini ilannguttarsimasaatut paasisakka isummerfiginngikkika.

Kiisalu oqaatigaara "kalaallit angallataannit angallatinut allanut usingiarnissamut" akuersissutit aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasi (matuma kingornatigut aalisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 12-ikkut aalajangersaavigineqartut. Suliap inatsiseqartitsinikkut tunuliaquataa pillugu tulliuttuni imm. 3.2-mi sukumiinerusumik nassuaate-qarpunga. Aalajangersakkami tassani "kalaallit angallataanni tunisassiornissamut" akuersissutit aamma aalajangersaavigineqarput, akuersissutilli tamaasa aalajangersagaq taanna tunngavigalugu angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinik tulliuttuni taasarniarpakka.

2. Suliap pingarnerusutigut ingerlasimaneranik uanga paasinnin-nera

2.1. Aalisarnermi suliffeqarfik E Angallatip F-ip angallammit angallammut allamut usingiarnissaanut akuersissummik 2. marts 2016-imi tunineqarpoq, "Aqutsiveqarfik X"-imi atuuttumik. Akuersissut nunap ilaani sumiifimmi aalajangersimasumi allami atuuttussatut killiligaanngilaq.

Aalangiineq taanna naammagittaalliummut Aalisarnermi suliffeqarfimmit A-mit tigusannut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

2.2. Aalisarnermi suliffeqarfik B Angallatip G-p sumiiffimmi "QaaSuitsup Kommuniani (Illoqarfimmi O)"-mi angallammit angallammut allamut usi-ngiarnissamut akuerineqarnissaa 28. april 2016-imi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut qinnuteqaatigaa, suliffeqarfip Nunaqarfimmi L-imi nunami tunitsiviliornera innersuussutigalugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfik B angallammit angallammut allamut usingiarnissamut

---

tuttoq 2009-meersoq tunngavigalugu suliarineqassaaq. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi nutaami § 30, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq.

akuersissummik 20. maj 2016-imi tunivaa, tassanilu Aqutsiveqarfimmi X-imi "Nunaqarfiup L-ip eqqaa" ilaavoq. Aalisarnermi suliffeqarfik B aamma Naalakkersuisoqarfik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut a-kuersissutip nunap ilaani sumiiffimmi aalajangersimasumi atuuttussatut kil-liligaanera pillugu tamatuma kingornatigut allakkatigut attaveqatigiittarput. Suliffeqarfik Naalakkersuisoqarfimmut taamaalilluni 16. juni 2016-imi allapoq akuersissummi "Kangerluk R tamarmi (Aqutsiveqarfik X)" ilaatinneqas-sasoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Angal-latip G-p angallammit angallammut allamut usingiarnissaanut akuersissut nutaaq Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut 24. august 2016-imi tunniup-paa. Akuersissut taanna nunap ilaani sumiiffimmi "Aqutsiveqarfimmi X-imi, erseqqinnersumik taallugu avannamut [...]⁰, kimmut [...]⁰ aamma kujam-mut [...]⁰" atuuttussatut killiligaavooq.

2.3. Aalisarnermi suliffeqarfik C angallammit angallammut allamut usi-ngiarnissamut akuersissummik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 17. februar 2016-imi qinnuteqarpoq. Qinnuteqaammit erserpoq akuersissut Angallammut H-mut "Illoqarfik P-p distrik-tiani" kiisalu sumiiffimmi "Qaasuitsup Kommunia (Illoqarfik P)"-mi atuutis-sasoq. Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p Nunaqarfimmi M-imi nunami tunitsivi-liornini aammattaaq innersuussutigaa.

Angallatip H-p angallammit angallammut allamut usingiarnissaanut akuer-sissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut C-mut 1. marts 2016-imi tunniuppa, Aqutsiveqarfik Y-mi atuuttoq. Akuersissut taanna tamatuma kingornatigut ila-an-nakortumik tunuartinneqarpoq, akuersissullu nutaaq Naalakkersuisoqarfiup suliffeqarfimmut 27. juni 2016-imi tunniuppa, taamatuttaaq aqutsiveqarfik Y-mi atuuttoq.

Angallatip H-p Angallammit I-mit taarserneqarnissaa Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p 30. august 2016-imi qinnuteqaatigaa. Suliffeqarfiup oqaatigaa

Angallatip I-p Illoqarfiup P-p eqqaani angallammit angallammut allamut usi-
ngiarnissamut akuersissutaateqarluni Nunaqarfiup M-ip [...] -llu eqqaanni u-
miarsuartut tunitsiviunissa kissaatigini.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aali-
sarnermi suliffeqarfik C angallammit angallammut allamut usingiarnissamut
akuersissummik nutaamik aqaguani tunivaa – tamatumuuna Angallammut
I-mut – taannalu “Aqutsiveqarfik Y-mi, erseqqinnerusumik taallugu avanna-
mut [...]⁰, kujammut [...]⁰, kimmut [...]⁰ kiisalu kangimut [...]⁰” atuulluni.

2.4. Aalisarnermi suliffeqarfik D Angallatip G-p angallammit angallam-
mut allamut usingiarnissaanut akuersissut sumiiffimmi “QaaSuitsup Kommu-
nia (Illoqarfik O)”-mi atuuttussaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleriner-
mullu Naalakkersuisoqarfimmut 22. februar 2016-imi qinnuteqaatigaa. Su-
liffeqarfiup tamatumunnga atatillugu oqaatigaa Nunaqarfimmi N-imu nunami
tunitsivik 2016-imi aprilimit 2016-imi oktoberimut nutarterneqartussaasoq.

Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p angallammit angallammut allamut usingiar-
nissamut akuersissut qulaani oqaatigineqartutut 28. april 2016-imi qinnute-
qaatigaa. Qinnuteqaammit tassannga erserpoq Angallat G Nunaqarfimmit N-
imit Nunaqarfimmut L-imut nuunneqartussaasoq.

Aalisarnermi suliffeqarfimmi D-mi Angallatip I-p angallammit angallammut
allamut usingiarnissaanut akuersissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-
nermullu Naalakkersuisoqarfiup uanga paasisattut qinnuteqaat 22. februari-
meersoq tunngavigalugu 26. juli 2016-imi tunniuppa. Akuersissut “aqutsi-
veqarfik X, Nunaqarfiup N-ip eqqaanni” atuuppoq.

Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p e-maili Aalisarnermi suliffeqarfik D sinnerlugu
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 19.
august 2016-imi nassiuppa, apeqqutigalugulu Angallat I angallammit a-
ngallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik sumiiffinnut arlain-
nut allanut atuuttussamik aamma pisinnaanersoq. Suliffissuup pisortaata –
uanga paasisattut – angallammit angallammut allamut usingiarnissamut a-

kuersissutip "aalisartut Nunaqarfimmit N-imeersuinnaanngitsut aalisarnermi aamma peqataanissaat" ilaatigut innersuussutigalugu angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutip nunap ilaani sumiiffimmi al-laanerumi atuuttuunissaanik kissaateqartup saaffiginnissutaa Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p tamatumunnga atatillugu aamma nassiuppa.

Aalisarnermi suliffeqarfik C Angallatip H-p ilaatigut Nunaqarfiup M-ip eqqaani Angallammit I-mit taarserneqarnissaanut qulaani imm. 2.3-mi oqaatigi-neqartutut akuersissummik 31. august 2016-imi tunineqarpoq. Ulloq taanna Aalisarnermi suliffeqarfik D angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik nutaamik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit tunineqarpoq – tamatumuuna Angallammut H-mut – tassanilu "aqutsiveqarfik X Nunaqarfiup N-ip eqqaanni, erseqqinnerumik taallugu avannamut [...]⁰, kimmut [...]⁰, kujammut [...]⁰ kiisalu kangiimut [...]⁰" ilaavoq.

2.5. Aalisarnermi suliffeqarfik A uannut e-mailikkut 12. oktober 2016-i-meersukkut naammagittaalliorpoq.

Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p naammagittaalliuuttaa pillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatai tamatuma kingornatigut pissarsiariniarpakka, Naalakkersuisoqarfillu taamatuttaaq arlalinnik apeqquteqarfigalugu – ilaatigut angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinut pingasunut taakkununnga pissusiviusutigut tunngaviusut aamma Naalakkersuisoqarfiup suliani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinut tunngasuni ataatsimut periaasia pillugit.

Suliaq pillugu oqaaseqaatit pingasut tamatumunnga atatillugu tiguakka. Marluk taamani Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiusumit (tulleriinneri malillugit 21. december 2016-imi aamma 5. februar 2018-imi ullulerneqarsimasut) ataaserlu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit (16. juli 2018-imi ullulerneqarsimasoq) taama-

tuttaarlu suliami allagaatit assilineri Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-nermullu Naalakkersuisoqarfiup uannut nassiullugit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup isumai suliamik tulliuttuni allaaserinninninni issuarpakka. Naalakkersuisoqarfiup suliaq pillugu oqaaseqaatai suliap ingerlasimaneranik allaaserinninnermi oqaaseqaatinnut uiggiussami pisariaqarneratut annertutigisumik aammattaaq issuarneqarput.

3. Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaa-neri

3.1. Oqartussaasup oqaaseqaatai

3.1.1. Aallaqqaasiummi oqaatigineqartutut misissuininni Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataata 24. august 2016-imeersup, Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataata 31. august 2016-imeersup aamma Aalisarnermi suliffeqarfiup D-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataata 31. august 2016-imeersup nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaa-nerat pineqartunut ilaatinneqarput. Angallammit angallammut allamut usi-ngiarnissamut akuersissutit taakku – akuersissutit sinnerinit qulaani imm. 2-mi taaneqartunit allaasumik – nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni kisitsisinngorlugit (koordinater) taaneqarsimasuni atuuttussatut killilerne-qarsimapput.

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku tamarmik aalisarneq pillugu inatsimmi § 12-imut innersuussummik imaqarput.

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissut nunap ilaani sumiiffimmi aalajangersimasumi atuuttussanngorlugu killiliisoqassasoq

naliliisoqaraangat suut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup pingaartillugit isigniartassanerai aalajangersakkami tassani takuneqarsinnaanngilaq. Tamanna oqaaseqaatit Naalakkersuisoqarfimmit tigusakka aallaavigalugit imatut paasivara Naalakkersuisoqarfiup tamatuminnga naliliinermini nunami suliffiit qulakkeerneqarnissaannik isiginninneq pissutsillu aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermi unammilleqatigiinnermi atuuttut mianerineqarnissaat pingaartillugit isigniartarai.

Illua'tungaani imatut paasivara angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku suliffeqarfiit pingasuusut – Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p, Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p aamma Aalisarnermi suliffeqarfiup D-p – nunami tunitsivinnik sanaartornerat nutarterinerallunniit pissutigerpiarlugu tunniunneqarsimasut. Uanga paasinninnersa aammat-taaq unaavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit nunami tunitsivinnut aningaasaliissutaasinnaasunik isertitaqarfiusinnaanerat tamatumunnga atatillugu pingaartillugu isigniarsimaga. Kiisalu tamanna imatut paasivara nunami tunitsiviit taakku aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermi unammilleqatigiinnermik annertusaqataasinnaanerat Naalakkersuisoqarfiup pingaartillugu isigniarsimaga.

Illua'tungaani imatut paasivara nunami suliffiit qulakkeerneqarnissaannik isiginninneq angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku nunap ilaani sumiifinni aalajangersimasuni atuuttus-satut killilerneqarnerannut aamma pissutaaqataasimasoq, taamaalillutik umiarsuit angallammit angallammut allamut usingiarnermi atorneqartut taakku nunami tunitsivinnut taakkua pissuseqataannut unammillernermikkut taakkuninnga akornuseeqqunagit.

3.1.2. Oqaaseqaatinit pissarsiarisannit aamma erserpoq Aalisarnermi suliffeqarfiup E-p angallammit angallammut usingiarnissamut akuersissutaataa angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p ataani ingerlatseqatigiiffiit tigusaannit allaa-sumik nunap ilaani sumiifinni aalajangersimasuni atuuttussaanngitsutut

killiligaasimanera pissutigalugu Aalisarnermi suliffeqarfip A-p suliamut at-tuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsivigineqartutut misigisimanera Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfip isumaqatiginngikkaa.

Imatut paasivara nunami suliffiit qulakkeerneqarnissaannik isiginninneq aamma tassaasoq Naalakkersuisoqarfip suliamik Aalisarnermi suliffeqarfimmut E-mut tunngasumik naliliivigininnerani aalajangiisuusimasoq.

Aammattaaq imatut paasivara Aalisarnermi suliffeqarfik E sumiiffimmi tassani Aalisarnermi suliffeqarfip A-p ataani ingerlatseqatigiiiftiit tunitsiviutaannit amerlanerusunik tunitsiviuteqartoq, taamaattumillu Naalakkersuisoqarfip paasinninnera unaasoq suliat taakku nunap ilaani sumiiffimmi aalajangersimasumi atuuttussatut killiliineq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu assigiinngitsuusut.

3.2. Inatsiseqartitsinikkut tunngavik

3.2.1 Aalisarneq pillugu inatsit

3.2.1.1. Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissuteqartarnerit – qulaani oqaatigineqartunit ertutut – aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartarsimasumi § 12-ikkut aalajangersaavigineqarput. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 12. § 6 naapertorlugu kalaallit angallataanni angallammi tunisassiorneq Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut aatsaat pisinnaavoq.

Imm. 2. § 6 naapertorlugu kalaallit angallataannit § 7-ilu naapertorlugu allamiut angallataannit angallammut allamut usingiarneq Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut aatsaat pisinnaavoq.

Imm. 3. [...]

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku ilaatigut erserput:

"Imm. 2. Usinik angallammut allamut nuussisarneq pillugu malittarisassat sukaammerneqarput, taamaalilluni usinik angallammut allamut nuussinerit tamarmik, tamanna pitinngu naalakkersuisunit akuerineqarsimasussangorlugit. Siunertaavoq naalakkersuisut periarfissinneqarnissaat aalisarnerup iluani ineriantornermik nakkutilliisinnaanissamut, tassami imaannarmi usinik angallammut allamut nuussisarneq ingerlanneqarsinnaammatt aalisarneq pissarsiffiuneroqqullugu. Tamanna immini ajunngilaq, naalakkersuisulli qularnaarniassavaat angallammut allamut nuussisarneq kinguneqassanngitsoq aalisarneq pillugu malittarisassanik sanioqqaariniarnermik."

3.2.1.2. Aalisarneq pillugu inatsimmi § 2 siunertaq pillugu aalajangersakkamik pissutsinik inatsimmik aqutsinermi pingaartillugit isiginiarneqartussanik sukumiinerusumik allaaserinnittunik aammattaaq imaqarpoq:

"§ 2. Inatsisip siunertaraa aalisakkat naleqquatumik ilisimatuussutsikkullu illersorneqarsinnaasumik iluaqtigineqarnissaasa qulakteerneqarnissaat.

Imm. 2. Inatsisip matuma atortinnerani aalisagaqartuarnissaa kinguaassiortuarnissaallu pingaartinneqassapput, kiisalu aalisarnerup uumassusillit aaqqissugaanerannut sunniutarnera naammaginartuutinnejarnissa. Aammattaaq aaqqissuulluakkamik ukiullu qanoq ilinera apeqqutaatillugu uumasunik ilisimatuit nalinginnaasumik siunnersuinerat naapertorlugu pitsaanerpaamik iluaquteqarnissaq kiisalu inuaqatigiit allamut saassinaanerannut pisariaqartitsineq pingaartinnejassapput.

Imm. 3. Inatsisip matuma atortinnerani inuussutissarsiutigalugu aalisarneq eqqarsaatigalugu aalisarneqarsinnaasut aalisariutillu pisarisinnaasaasa imminnut naleqqutuunissaat, kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermi, suliffissuarni suliareqqiisarfiusuni inuussutissarsiutinilu allani inuussutissarsiummut attuumassuteqartuni aningaasarsiornikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu isiginagiassat pingaartinnejassapputtaaq."

3.2.2. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut

3.2.2.1. Aalisarnermut tunngasuni inatsisiliornerup nassatarisaasa saniati-gut suliamut attuumassuteqartitsineq naligiimmillu pinnitarneq pillugit inatsiseqartitsinermi tunngaviit nalinginnaasut pisortat ingerlatsiviata malittusaavai.

Suliaatiga 2018-1 nittartakkanni (www.ombudsmandi.gl-imi) atuarneqarsinnaasoq kiisalu suliat 2002-mi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 11.73-20-1-imi, 2013-imi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 5.7-imi aamma

2014-imi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 5.12-imi tamanut saqqum-miunneqartut ilaatigut innersuussutigaakka.

Uanga paasinninna unaavoq suliassaqarfimmi tassani inatsisikkut atuuttut Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni assigiittut, taamaattumillu tunngavinnik tulliuttuni allaaserinninninni Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiaasimasut/allaaserisat innersuussutigisarpakka.

3.2.2.2. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliamut attuumassuteqartitsineq pillugu tunngavik atuuppoq. Taassuma manna nassataraa, tas-salu oqartussaasut missingiussinikkut piginnaatitaanermik atuutsitsinerminni siunertat inatsimmik unioqqutitsisut malersukaartassanngikkaat.

Niels Fengerip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi (2018-imeersumi) quppernermi 315-imi Søren Højgaard Mørup imatut eqikkaavoq:

"Ingerlatsivik inatsiserpassuarni qanoq aalajangiisoqarnissaa eqqarsaatigalugu missi-ningiussilluni naliliusussanngortinneqartarpooq [...]. Taamatut missingiussilluni naliliineq isiginiagassanik suliamut attuumassuteqartunik tunngaveqartussaavoq. Allatut oqaatigalugu anguniakkat, isiginiagassat soqutigisalluunniit isumaginiarneqartut inatsimmik unioqqutitsisuunatillu ataqtiginnejnarnermut pineqartumut attuumassuteqartuuussapput, tamatumalut pissuseqataa piumasaqaatinut suliat pineqartut aalajangiiviginiarlugit piumasaqaa-tigineqartunut atuuppoq, inatsisip inatsiseqartitsinikkut pissusiviusunik erseqqarluttumik tamakkiisuungitsumilluunniit oqaatigisaanut tapertaliussatut. [...] Tamanna suliamut attuumassuteqartumik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup (ilaanni pis-saanermik sangutitsineq pillugu ilinniagassamik taaneqartartup) nassataraa." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Isiginiagassat suliamut attuumassuteqartut suussusii ilaatigut inatsisip siu-nertaa pillugu immikkut paragraffini inatsilluunniit piareersarlugu suliani ta-kuneqarsinnaasarput.

Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret – Almindelige em-ner"-mi arfinilissaanik (2016-imi) naqitertinneqartumi quppernerit 225 tullii-lu aamma qupperneq 243 kiisalu Bent Christensenip atuakkiaani "Forvalt-

ningsret – Opgaver, hjemmel, organisation”-imi aappassaanik (1997-imi) naqitertinneqartumi quppernerit 135 tullilu ilaatigut innersuussutigaakka.

3.3.2.3. Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi naligiimmik pinnitarneq pillugu tunngavik aammattaaq atuuppoq. Taassuma nassataraa ingerlatsiviup pissutsit annertuitigut assigiissuteqartut assigiimmik pisassagai. Ingerlatsivik taamaaliunngippat tamanna suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsinermik taaneqartarpoq.

Karsten Revsbechip allallu atuakkiaanni “Forvaltningsret – Almindelige emner”-mi, arfinilissaanik (2016-imi) naqitertinneqartumi quppernermi 256-imi Jens Garde aamma Karsten Revsbech imatut eqikkaapput:

“[...] ingerlatsiviup aalajangiinerisa allanngorartuunnginnissaat piumasaqataavoq, tassa i-maappoq periaaseq - ingerlatsiviup periaasia allanngortinneqanngikkallartillugu – tunngavilersugaanngitsumik (piaarluneertumik) saneqqunneqartassanngitsoq. Tamanna suliamut attuumassuteqartitsilluni ingerlatsinermik tunngavimmut ataneqartillugu imatut o-qasertalerneqarsinnaavoq, tassalu aalajangiineq kisimiitillugu immini isigalugu suliamut attuumassuteqartumik tunngavilersorneqarsinnaaginnassanngilaq, aammali piumasaqaa-taavoq - naligiimmik pinnitarnermik tunngavik aallaavigalugu - pisuni arlalinni “assigiini” assigiinngisitsumik pinninnej suliamut attuumassuteqartumik tunngavilersorneqarsin-naassasoq.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Bent Christensenip atuakkiaani “Forvaltningsret – opgaver, hjemmel, organisation”-imi, aappassaanik (1997-imi) naqitertineqartumi quppernerit 182 tullilu ilaatigut innersuussutigaakka.

3.4. Uanga naliliinera

3.4.1 Qulaani oqaatigineqartunit ertsertutut aalisarneq pillugu inatsimmi § 12-ip manna nassataraa, tassalu aalisariummi tunisassiortoqassappat aama aalisariummit aalisariummut allamut usingiartoqassappat Naalakkersuisut akuersissuteqarsimanissaat piumasaqataasoq.

Angallammilli angallammut allamut usingiarnissamut akuersisummit tunniussinissamut tunngavissaqarnersoq aamma nunap ilaani sumiiffimmi aalajangersimasumi sumi atuuttussatut killiliisoqassanersoq naliliinermi piumasagaatit suut Naalakkersuisut pingaartillugit isigniarsinnaagaat aalajangersakkami tassani takuneqarsinnaanngilaq. Allatut oqaatigalugu aalajangersagaq missingiussilluni naliliinermut tunngasoq pineqarpoq.

Uanga Ombudsmanditut oqartussaasumit suliassaqarfimmik aalajangersimasumik ulluinnarni aqutsisuusumit taamatut missingiussinissamut pitsaanerusunik aallaavittut tunngavissaqanngilanga. Taamaattumik pisumi pisortat ingerlatsiviata missingiussilluni naliliinera taamaattoq aalajangersimasumik periaaseqarninni misilinneq ajorpara, pissutsinik immikkut ittunik atuuttoqanngippat.

Suliat 2000-imi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 5.04-3-mi, 2008-mi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 5.1.1.-imi kiisalu 2013-imi ukiumoortumik nalunaarutinni imm. 5.7-imi ilangunneqartut pingaartumillu oqaaseqaammi tassani imm. 2.2 ilaatigut innersuussutigaakka.

Suliami matumani immikkut pissutsinik taamaattunik atuuttoqarnersoq naliliininni isumaqarpunga ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi suliamut attuumassuteqartitsinermik (tulliuttuni imm. 3.4.2-p ataaniittut takukkit) aamma naligiimmik pinnittarnermik (tulliuttuni imm. 3.4.3.-p ataaniittut takukkit) tunngaviit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersisoqarfiup eqqortissimanerai isumaliutersuutigissallugu pissutissaqartoq.

3.4.2. Siuliini 3.2.2.2-mi oqaatigineqartutut isigniagassat suliamut attuumassuteqartut suussusii aalajangersakkat pineqartut piareersarlugit suliani aamma siunertaq pillugu aalajangersagaqarpat aalajangersakkani taamaattuni ilaatigut takuneqarsinnaasarput.

Aalisarneq pillugu inatsimmi § 12 pillugu oqaaseqaatit manna nassataraat, tassalu angallammit angallammut allamut usingiarnerup aalisarneq pillugu malittarisassanik allanik saneqquaariniarnernut atorneqannginnissaa Naa-

Iakkersuisut angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersis-summik qinnuteqaatip suliarinerani qulakkiissagaat.

Tassani aamma ilaavoq aalisarneq pillugu inatsisip siunertaa pillugu § 2-mi aalajangersakkamit ersetooq Naalakkersuisut inatsimmik aqtsinermanni ilaatigut "aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermi, suliffissuarni suliareqqiif-fiusartuni inuussutissarsiutinilu allani inuussutissarsiummut attuumassute-qartuni aningaasarsiornikkut suliffissaqartitsiniarnikkullu isiginagiassat" ilangullugit isiginiaassagaat.

Imm. 3.1.1-imi oqaatigineqartutut imatut paasivara Naalakkersuisoqarfiup qinnuteqaatinik pingasunik taakkuninnga suliarinninnermini ilaatigut nunami suliffiit qulakkeerneqarnissaat kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermi unammilleqatigiinnerup mianerineqarnissaa pingaartillugit isiginiaarsi-magai.

Uanga paasinninna unaavoq isiginagiassat taamaattut tassaasut inatsim-mik aqtsinermi pingaartillugit isiginiarneqartussatut aalisarneq pillugu inatsimmi siunertaq pillugu aalajangersakkami oqaatigineqartut. Allatut oqaati-galugu pineqartut tassaapput isiginagiassat suliamut attuumassuteqartut.

3.4.3. Tamatuma kingornatigut apeqquataalerpoq akuersissutit – isiginiaasanik suliamut attuumassuteqartunik oqimalutaanikkut tunniunneqarsim-a-nertik apeqquatainnagu – naligiimmik pinnittarnermik tunngaviup nassata-risaanik nunap ilaani sumi atuuttussaaneri allatut killilerneqarsimasariaqar-luarnersut.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup oqar-nera imatut paasivara Naalakkersuisoqarfiup paasinninna unaasoq pissut-sit annertuutigut assigiit pineqanngitsut, tassami Aalisarnermi suliffeqarfim-mut E-mut akuersissut suliffeqarfiup Illoqarfimmi O-mi suliffissuata nutar-terneqarneranut allanngortiterneqarneranullu atatillugu tunniunneqarsi-mamat, taannalu aalisarluarfiusup nalaani tunitsivinnik arlalinnik oqili-

saassisusuusarpoq – Aalisarnermili suliffeqarfiup A-p ataani ingerlatseqatigiif-fiit eqqarsaatigalugit taamaattoqarani.

Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu isumaqatigaara oqarmat pis-sutsit annertuitigut assigiit atuutinngitsut – taamaattumillu aamma isuma-qarpunga suliat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi naligiimmik pinnit-tarnermik tunngaviup nassatarisaanik assigiimmik suliarineqartussaanngit-sut.

3.4.4. Taamaallilungu isiginagassanik Naalakkersuisoqarfip suliani ping-a-suni taakkunani aalajangiinerinut tunngavigisimasaatut paasisariaqakkannik missingiussinikkut allaasumik pitsaanerusumillu naliliinissanut tunngavissa-garnera ilimagissallugu pissutissaqanngilanga.

Taamaattumik ataatsimut isiginnillunga angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakkua nunap ilaani sumiiffinni aa-lajangersimasuni atuuttussatut killiligaanerannik isornartorsiuinissannut tunngavissaqanngilanga.

Killiliinerup sumiiffimmi kisitsisit (koordinater) atorlugit oqaatigineqarnera o-qaaseqaateqarnissannut aamma pissutissaqalersitsinngilaq.

4. Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaa-nerat naammattumik tunngavilersugaava?

4.1. Tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi (matuma kingornatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartartussami) ilaatigut § 22-kkut aalajangersarne-qarput. Tassuuna aalajangersarneqarpoq allakkatigut aalajangiinerit tunngavilersummik ilaqtinnejartassasut, suliami illua'tungiusumut pineqar-tumut tapersiisuulluinnanngikkunik.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq aalajangiinermut tunngavilersuut inatsimmi malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqartunut innersuussutinik imaqartassasoq. Aammattaaq aalajangersarneqarpoq missingiussilluni aalajangiinerit eqqarsaatigalugit tunngavilersummi pingaarnertut isigniagassat missingiussinermi aalajangiisuusimasut oqaatigineqartassasut.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq tunngavilersuut suliami pissusiviusut pillugit paassisutissat aalajangiinermi annertuumik pingaartillugit isigniarneqarsimasut pillugit nassuaammik naatsumik pisariaqarpat imaqartinneqassasoq.

4.2. Imatut paasivara angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaanerat suliffeqarfiup qinnuteqaateqartup kissaatigisaa naapertornagu pisimasoq isumaqartoqartoq. Taamaalillutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutini nunap ilaani sumiiffit qinnuteqaatigineqartunit annikinneroqisut allaalluinnartulluunniit ilaatinneqarput. Uanga paasinninera unaavoq suliffeqarfiit taamaalillutik tamakiisumik ilalerneqarsimanngitsut. Taamaattumik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit tunngavilersummik nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiliineq taanna pillugu sukumii-nerusumik nassuaasumik ilaqtinneqarsimasariaqaraluarput.

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku inatsimmi malittarisassamut atorneqartumut – aalisarneq pillugu inatsimmi § 12-imut – innersuussummik imaqarput. Taakkuali arlaannaaliunniit pingaarnertut isigniagassat pissusiviusulluunniit Aalisarnermut, Pi-niarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiliineranut pingaaruteqartut pillugit paassisutissanik imaqannngilaq.

Taamaalillutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersisutit nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiligaaneri

nassuaatitaqanngillat. Missingiussilluni aalajangiinerit pineqarmata uanga paasinninna unaavoq akuersissutit taakku pingarnertut isiginagassanut missingiussinermi aalajangiisuusimasunut innersuusummiq imaqannginnerat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imik unioqqutitsinerusoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup uannik allaffigeqatiginnittarnermini allagai tunngavigalugit paasivara apeqqummik taassuminnga uanga paasinninna Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigigaa, angallammillu angallammut allamut usingiarnermut akuersissutit tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat isiginiarlugit siunissami suliarineqartarnissaat Naalakkersuisoqarfiup isumaginiaraa. Eqqortussarli anguniarlugu o-qaatigaara angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit taaneqartut arlaata sorliup Naalakkersuisoqarfiup paasinninna malillugu tunngavilersummiq sukumiinerusumik ilaqaqtinneqarsimasariaqarluarnera erseqqissumik takusinnaanngikkiga.

Ataatsimut isiginnillunga paasinninna unaavoq angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit tunngavilersuutinik sukumiisunik ilaqaqtinneqannginnerat ajuusaarnartorujussuusoq.

5. Naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuineq

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit naamma-gittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersummiq imaqannginnerat Aa-lisarnermi suliffeqarfiup A-p aammattaaq naammagittaalliutigaa.

Oqartussaasup naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuisus-saatitaanera suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 25, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Tassani ilaatigut aalajangersarneqarpoq allakkatigut aalajangiinerit suliami illua'tungiusumut tapersiisuulluinnannngitsut i-ngerlatsinermilu oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsin-naasut naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersummiq ilaqaqtinneqartassasut.

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku tamarmik ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalli-utigineqarsinnaasimannngillat. Taamaattumik naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersummik ilaqtinnejqarsimannnginnerat isornartorsiorsinnaanngilara.

6. Naggasiutaasumik oqaaseqaatit

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinik pingasunik nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killiliisimanera pil-lugu isornartorsiunissannut tunngavissaqanngilanga. Taamaalillunga taa-matut killiliisimaneq suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsiner-mik pissuteqartoq ilimagissallugu aamma pissutissaqanngilanga.

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit taakkua naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersuutitaqannginnerat aammattaaq isornartorsiunnaanngilara.

Imatulli paasivara Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik suliani pingasuni taakkunani aalajangiimmat suliffeqarfiit qinnuteqaateqartut tamakkiisumik ilalernejqarsimannngitsut. Taamaalillutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutini nunap ilaani sumiiffiit qinnuteqaatigineqartunit annikinneroqisut allaalluinnartulluunniit i-laatinneqarput. Taamaattumik uanga paasinninnersa unaavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit nunap ilaani sumiiffinni aala-jangersimasuni atuuttussatut killilernejqarneri pillugit tunngavilersuisiman-nginnera ajuusaarnartorujussuusoq.

Taamaalillutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersis-sutit taakku tunngavilersuisussaatitaanermik suliassat suliarineqartarnerat

pillugu inatsimmi § 22-mi, tak. § 24, aalajangersarneqartumik eqqortitsi-suunngillat.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup uannik allaffigeqatiginnittarnermini allagai tunngavigalugit paasivara apeqqummik taassuminnga uanga paasinninna Naalakkersuisoqarfiup pingarnerusutigut ilaleraa, angallammillu angallammut allamut usingiarnissamut akuersis-sutit tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanut naapertuuttumik suliar-neqartarnissaat Naalakkersuisoqarfiup siunissami isumaginiaraa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat siunertaasa ilaat tassaasoq ingerlatsiviup pisumi pineqartutut sooq aalajangiisimaneranik innuttaasunut nassuaasinnaaneq. Tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassat taamaalillutik ingerlatsivik inatsisiliorneq malillugu iliuuseqartoq innuttaasunik tatiginnilersitseqataapput – aamma suliaq qanoq aalajangiivigineqartariaqartoq ingerlatsiviup innuttaasullu isumaqati-giinngissutigippassuk.

Uanga paasinninna unaavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermulu Naalakkersuisoqarfiup tunngavilersuisarneq pillugu malittarisassanik ma-linninnginna Naalakkersuisoqarfimmit suliamut attuumassuteqanngitsumik assigiinngisitsivigineqarluni Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p kukkusumik isumaqalerneranut pissutaaqataasimasinnaasoq.

Oqaaseqaatima assilinera Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut nassiuppara. Suliamik inaarsaallunga suliariinninnerma sivitsuloorunneqarnera suliffeqarfimmut tamatumunnga atatillugu ajuusaarutigaara. Ombudsmandeqarfimmi suliassarpassuaqarnera suliassarpassuaqarsimaneralu piffissap suliamik su-liarinninninnut atukkama taama sivisutigineranut ilaatigut pissutaavoq.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit nittartakkakut tamanut saqqummiunneqarumaarpoq, 2019-imilu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

Suliamik suliarinninna inaarlugu suliarineqartutut matumuuna isigaara.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

Suliami allagaatit tamaasa suliamik suliarinninninni atugassatut taamani Aalisaarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiariniarpakka. Sulialli ingerlasimanerata tulliuttuni allaaserineqarnerani paasissutissat suliap ingerlasimanera paasiniarlugu pisariaqartut imaluunniit naammagittaaliuummik inatsiseqartitsinikkut naliliininnut pingaaruteqarsimasut kisiisa ilannguppakka.

Qinnuteqaat Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 17. februar 2016-imi nassiuppaa. Tassannga erserpoq akuersissutip pioreersup atuuffiata sivitsorneqarnissaa suliffeqarfiup qinnuteqaatigaa. Tamatuma saniatigut makku erserput:

“Aalisarnermi suliffeqarfiup C-p Illoqarfikup P-p eqqaani umiarsuarmik tunitsivilinissani matumuuna qinnuteqaatigaa, makku tunngavigalugit:

[...]

Nunami tunitsivik pillugu paasissutissat:

10) Nunami tunitsiviup inissisimanera: Illoqarfik Q. Nunaqarfimmi M-imi tunitsivik piffissami 2016-imi junimit 2017-imi aprilimut sananeqassaaq

[...]

16) Piffissaq tunitsiviusoq: 1. juli 2016 – 31. december 2016
17) Tunitsiviup sumiiffia: Qaasuitsup Kommunia (Illoqarfik P)

[...]

27) Angallatip aqqa: Angallat H” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalisarnermi suliffeqarfik D Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 22. februar 2016-imi ilaatigut imatut allappoq:

"Aalisarnermi suliffeqarfip D-p Kangerlummi R-imni umiarsuarmik tunitsivilinissani matu-muuna qinnuteqaatigaa, makku tunngavigalugit:

[...]

Nunami tunitsivik pillugu paasissutissat:

10) Nunami tunitsiviup inissisimanera: Nunaqarfimmi N-imni nunami tunitsivik piffissami 2016-imni april-oktoberimi nutarterneqassaaq, tunitsiviullu 2016-imni oktoberimi atuleqqinnissam-nut piareernissaq naatsorsuutigineqarluni. Malugilaarsiuk iluarsaassissoqarnissaani/nutarteriso-qarnissaani atortussat assigiinngitsut Nunaqarfimmut N-imut qaugu apuunnissaat apeqquata-sinnaammatt.

[...]

16) Piffissaq tunitsiviusoq: 01. april 2016 – 31. december 2016

17) Tunitsiviup sumiiffia: Qaasuitsup Kommunia (Illloqarfik O)

[...]

27) Angallatip aqqa: Angallat G" (Ombudsmandeqarfimmi nutsi-gaavoq)

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfip Aali-sarnermi suliffeqarfik C angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik tunivaa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

"Angallatip H-p umiarsuartut tunitsivilunneqarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisa-siornertalimmut akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-imni, 31. oktober 1996-i-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigalu-git matumuuna tunniunneqassaaq:

[...]

Atugassarititaasut piumasaqaatillu makku akuersissummut aamma atuupput:

1. Akuersissut sumiiffimmut uunga atuuppoq: **Aqutsiveqarfik Y**

[...]

3. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **1. juli – 31. december 2016**" (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Angallatip F-ip angallammit angallammut allamut usingiarnissaanut akuersissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfíup Aalisarnermi suliffeqarfímmut E-mut 2. marts 2016-imi tunniuppaa, aalisarneq pillugu inatsimmi § 12 innersuussutigalugu. Akuersissut 1. juli 2016-imut 30. november 2016-imut atuuppoq. Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutip nunap ilaani sumiiffimmi aalajangersimasumi atuuttussatut killiligaaneranit ilaatigut erserpoq "akuersissut Aqutsiveqarfik X-imi atuuppoq". Taamatut killiliineq nunap ilaani sumiiffiit kisitsisinngorluit (koordinater) taaneqarnerinik ilaqqanngilaq, allatulluunniit killiligaanani. Aalajangiinerup taassuma assilinera Aalisarnermi suliffeqarfíup A-p uannut naammagittaalliuutaanut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfíup Aalisarnermi suliffeqarfík A aamma Aalisarnermi suliffeqarfík C ilaatigut e-mai-likkut 10. marts 2016-imeersukkut nalunaarfígai Aalisarnermi suliffeqarfímmut C-mut aalajangiineq massakkut taamaallaat 2016-imi junip naanneranut atuutissasoq. Suliaq imatut paasivara Aalisarnermi suliffeqarfík C pif-fissamut 2016-imi julimit decemberimut atuuttumik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik tunineqarsinnaanersoq Naalakkersuisoqarfíup tamatuma kingornatigut isummerfiginiaraa.

Aalisarnermi suliffeqarfíup B-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfímmut 28. april 2016-imi qinnuteqatigaa. Qinnuteqaammit tas-sannga ilaatigut makku erserput:

"Aalisarnermi suliffeqarfíup B-p angallammut G-mut angallammit angallammut allamut Kangerlummi R-imí usingiarnissamut angallammilu tunisassiornissamut akuersissut matumuuna qinnuteqaatigaa, makku tunngavigalugit:

[...]

Nunami tunitsivik pillugu paasissutissat:

10) Nunami tunitsiviup inissisimanera: Nunaqarfík L. Kommunimit nunaminertamik tunniussisoqarpoq [...]

[...]

16) Piffissaq usingiarfiusoq: 01. juni 2016 – 31. december 2017

17) Usingiarfiup sumiiffia: Qaasuitsup Kommunia (Illoqarfík O)

[...]

33) Oqaaseqaatit allat:

Angallammut G-mut atatillugu Aalisarnermi suliffeqarfík D Nunaqarfímmi N-imí nunami tunitsiviup nutartereqarnissaanut atatillugu angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik siusinnerusukkut qinnuteqaateqarsimavoq. Nunaqarfímmili N-imí qanoq annertutigisumik nutarterisoqarnissa suli nalunarpoq. Taamaalilluni Angallatip G-p Nunaqarfímmi N-imí ingerlatseqatigiiffimmit Nunaqarfímmi L-imí ingerlatseqatigiiffimmut nuunneqarnissa pineqarpoq." (Ombudsmandeqarfímmi nutsigaavoq)

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfíup Aalisarnermi suliffeqarfímmut B-mut 20. maj 2016-imí tunniuppa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

"Aalisarnermi suliffeqarfímmi B-mi Angallatip G-p angallammit angallammut allamut usingiarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisasiornertalimmuit akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-imí, 31. oktober 1996-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigalugit matumuuna tunniunneqassaaq.

[...]

Immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik

Angallatip G-p aqutsiveqarfimmi X-imi Nunaqarfiup L-ip eqqaani qaleralinnut allanullu pisarisuukkanut atorneqarnissaanut immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik Naalakkersuisoqarfiup tunniuppaa.

[...]

Akuersissummi atugassarititaasut piumasaqaatillu makku atuupput:

1. Akuersissut sumiiffimmi uani atuuppoq: **Aqutsiveqarfik X**

[...]

3. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **20. maj 2016 - 31. december 2017** (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Imatut paasivara Aalisarnermi suliffeqarfifup A-p 2016-imi majimi junimilu – Aalisarnermi suliffeqarfik B sinnerlugu – Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik angallatip G-p ingerlaarnerata nunap iliaani sumiiffimmut aalajangersimasumut killilerneqarnera pillugu e-mailikut allaffigeqatigisarsimagaa, matumani angallatip Nunaqarfiup N-ip eqqaani angallammit angallammut allamut usingiarfiusarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Aalisarnermi suliffeqarfimmi A-mi sulisoq tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisoqarfimmut e-mailikkut 16. juni 2016-imeersukkut ilaatigut imatut allappoq:

“Angallatip G-p Kangerlummi R-imi akuersissummut (omladningstilladelse) tunngatillugu matumuuna qinnutigaarput Nunaqarfiup L-ip eqqaaniinnaanngitsoq, Kangerlummi R-imi tamani (Aqutsiveqarfik X) Angallammut G-mut omladningstilladelse atuutissasoq. Qinnuteqaatiginikuusatsinni siunertarisimavarput Kangerlummut R-mut tamarmut atuuttumik omladningstilladelsemik pissasugut, [...]”

Suliami aalajangiineq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut C-mut 27. juni 2016-imi nalunaarutigaa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

“Angallatip H-p umiarsuartut tunitsiviliunneqarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisasiornertalimmut akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-imi, 31. oktober 1996-i-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigalugit matumuuna tunniunneqassaaq.

[...]

Akuersissummi atugassarititaasut piumasaqaatillu makku atuupput:

1. Akuersissut sumiiffimmi uani atuuppoq: **Aqutsiveqarfik Y**

[...]

3. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **1. juli – 31. december 2016**” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfip Aalisarnermi suliffeqarfimmut D-mut 26. juli 2016-imi tunniuppa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

“Aalisarnermi suliffeqarfimmi D-mi Angallatip I-p angallammit angallammut allamut usingiarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisasiornertalimmut akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-imi, 31. oktober 1996-i-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigalugit matumuuna tunniunneqassaaq.

[...]

Immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik

Angallatip I-p aqutsiveqarfimmi X-imi Nunaqarfip N-pi eqqaani qaleralinnut allanullu pisarisuukkanut atorneqarnissaanut immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik Naalakkersuisoqarfip Aalisarnermi suliffeqarfimmut D-mut tunniuppa.

[...]

Akuersissummi atugassarititaasut piumasaqaatillu makku atuupput:

1. Akuersissut sumiiffimmi uani atuuppoq: **Aqutsiveqarfik X**

[...]

3. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **26. juli 2016 – 31. januar 2017**" (Om-budsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalisarnermi suliffeqarfimmi A-mi sulisup e-maili Aalisarnermi suliffeqarfik D sinnerlugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmun 19. august 2016-imi nassiuppa. E-mailimit tassannga ilaatigut makku erserput:

"Pineqartoq: Angallatip I-p Nunaqarfiup N-ip eqqaani sumiiffigisinnaasaanik tusarniaaneq

Nunaqarfimmi N-imi aalisartunit piumaffigineqaratta matumuuna tusarniarparput taman-na periarfissaqarnersoq. Aalisartut piumasaqaataat allagaq ilannguppara. Tassani takune-qarsinnaapput tunngavilersuutit kiisalu immap assingani sumiitikkusunneqarnersoq Angal-lat I [immap assinga taanna tigunngilara; immap assinga taanna suliap ingerlasimanera-nik allaaserinninnermi matumani sukumiinerusumik eqqaaneqarpoq; uanga ilanngussara]. Taamatut akuersissutaasup iluani periarfissaqarnersoq tusarniutigaarput. Neriuppunga piaartumik akineqarsinnaassalluta."

E-mailip allap suliffeqarfip suliffissuup pisortaanit tigusimasaata oqaasertai Aalisarnermi suliffeqarfip A-p e-mailimut tassunga ilanngullugu aamma nassiuppi. Tassannga ilaatigut makku erserput:

"Silap atoruminaalliartornera kiisalu aalisakkat takkusimaarpiannginneri Nunaqarfiup N-ip saavani, kisaatigineqarpoq [...] -mi [...] -miluunniit kisarsimasarsinnaanera. Makku ilati-gut peqqutigalugit: Nunaqarfiup N-ip savaani aalisartoqannginnerra iluamik, [...] -mi [...] -milu aalisartoqarnerugami Nunaqarfimmi N-imiuinnaanngitsunillu aamma taakkunani aali-sartoqarluni, tassanilu naatsorsuutigisinnaagipput qaleralinnik tigooraalluarsinnaasugut taakani aalisartoqarluartoq oqaatigineqarmat aalisartut tungaanninngaanniit.

Aalisartunullu tunitsivigissalluta ungasinnerput anorlilertariartortillugu kajumiginarneruvoq [...] -miissagutta [...] -miluunniit, iluanaarnerussagutta tunitsivitsinnut."

Angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissut nutaaq Aa-lisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfip Aalisar-nermi suliffeqarfimmun B-mut 24. august 2016-imi tunniuppa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

"Aalisarnermi suliffeqarfimmi B-mi Angallatip G-p angallammit angallammut al-lamut usingiarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisasiornertalimmut akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-im, 31. oktober 1996-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigaligit matumuuna tunniunneqassaaq.

[...]

Immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik:

Angallatip G-p aqutsiveqarfimmi X-im, erseqqinnerusumik taallugu avannamut[...]⁰, kimmumut [...]⁰ kiisalu kujammut [...]⁰, qaleralinnut allanullu pisarisuukkanut angallammit angallammut allamut usingiarfittut atorneqarnissaanut immikkut akuersissutaagallartoq pi- umasaqaatitalik Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut B-mut tunniuppa.

[...]

Akuersissummi atugassarititaasut piumasaqaatillu makku atuupput:

1. Akuersissut sumiiffimmi uani atuuppoq: **Aqutsiveqarfik X, erseqqinnerusumik taallugu avannamut [...]⁰, kimmumut [...]⁰ kiisalu kujammut [...]⁰**

[...]

3. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **20. maj 2016 – 31. december 2017**
(Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalisarnermi suliffeqarfimmi A-mi sulisup e-maili – uanga paasisattut Aalisarnermi suliffeqarfik C sinnerlugu – Aalisarnermut, Piniarnermut Nuna-lerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut 30. august 2016-im nassiuppa, Angallammut I-mut Illoqarfiup P-p eqqaani Angallat H taarserlugu angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissut Aalisarnermi sulifeqarfifup A-p kissaatigigaa, taamaalilluni angallat taanna Nunaqarfiup M-ip [...]llu eqqaanni umiarsuartut tunitsivittut atorneqarsinnaaqquullugu.

Aalajangiineq nutaaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut 31. august 2016-imi nassiuppa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

“Aalisarnermi suliffeqarfimmi C-mi Angallatip I-p angallammit angallammut alla-mut usingiarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisasiornertalimmut akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-imi, 31. oktober 1996-i-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigalugit matumuuna tunniunneqassaaq:

[...]

Immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik:

Angallatip I-p aqutsiveqarfimmi Y-mi, erseqqinnerusumik taallugu avannamut [...]⁰, kujammut [...]⁰, kimmut [...]⁰ kiisalu kangimut [...]⁰, qaleralinnut allanullu pisarisuukkanut angallammit angallammut allamut usingiarfittut atorneqarnissaanut immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut C-mut tunniuppa.

[...]

3. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **1. juli – 31. december 2016**” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalajangiineq nutaaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut D-mut 31. august 2016-imi nalunaarutigaa, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

“Angallatip H-p umiarsuartut tunitsiviliunneqarnissaanut akuersissut

Angallammi uani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut angallammi tunisasiornertalimmut akuersissut aalisarneq pillugu inatsimmi nr. 18-imi, 31. oktober 1996-i-meersumi § 12 kiisalu Naalakkersuisut siusinnerusukkut aalajangiineri innersuussutigalugit matumuuna tunniunneqassaaq.

[...]

Immikkut akuersissutaagallartoq piumasaqaatitalik:

Angallatip H-p aqutsiveqarfimmi X-imi Nunaqarfiup N-ip eqqaanni, erseqqinnerusumik taallugu avannamut [...]⁰, kimmun [...]⁰, kujammut [...]⁰ kiisalu kangimut [...]⁰, qalera-linnut allanullu pisarisuukkanut atorneqarnissaanut immikkut akuersissutaagallartoq piu-masaqaatitalik Naalakkersuisoqarfiup Aalisarnermi suliffeqarfimmut D-mut tunniuppa.

[...]

2. Akuersissut piffissami uani atuuppoq: **26. juli – 31. januar 2017**" (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalisarnermi suliffeqarfik A uannut e-mailikkut 12. oktober 2016-imeersuk-kut naammagittaalliorpoq. Naammagittaalliummit ilaatigut makku erser-put:

"Angallatinut G-mut, H-mut kiisalu I-mut angallammit angallammut allamut usingiarnissa-mut akuersissutinik Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p qinnuteqaataanik Aalisarnermut, Pi-niarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suliarinninnaa pillugu.

Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p ataani ingerlatseqatigiiffit Aalisarnermi suliffeqarfik B, Aalisarnermi suliffeqarfik C kiisalu Aalisarnermi suliffeqarfik D tamarmik aqutsiveqarfim-minni angallammit angallammut allamut usingiarnermik taaneqartumut akuersissummik qinnuteqarsimapput. Pineqartut tassaapput aqutsiveqarfifit X aamma Y. Qinnuteqaateqar-tut pingasut tamarmik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissum-mik tunineqarsimapput, taakkuninnngali suliarinninnejq isornarluinnarsimavvoq. Isumaqr-pugut Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninnermini ingerlatsineq pillugu nalinginnaa-sumik inatsiseqartitsineq ingerlatsinermilu ileqqorissaarneq malissimannngikkai.

Illoqarfiup O-p eqqaani aalisartunit aasap ingerlanerani saaffiginnissuterpaalussuit tigusi-mavavut, taakkualu angallatit tunitsiviit Angallatip G-p aamma Angallatip I-p sumi inissit-tarnerat eqaannerussasoq aalisarfinnullu orniguttassasut aalisakkanillu tigooraasassasut kissaatigimmassuk Naalakkersuisoqarfimmi sulisunut assigiinngitsunut saaffiginnittarsi-mavugut. Tamannali aaqqiissuteqavinnermik nassataqarsimannngilaq.

Taamaattumik paasiniaagatta unammillertitta Aalisarnermi suliffeqarfiup E-p aqutsiveqarfimmi X-imi angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataa pissar-siaraarput, takusinnaallugulu Angallat F angallammit angallammut allamut usingiarnissa-mut akuersissummik aqutsiveqarfimmut TAMARMUT atuuttumik tunineqarsimasoq, taa-maalillunilu aalisakkanik tunineqartussanik sumulluunniit aalleqattaarsinnaasoq. Tamatu-ma iliuuseqartariaqalersippaatigut Inatsisartut Ombudsmandiannut saaffiginninnikkut, isu-

maqarattami Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisakkanik suliffissuaqarnermik ingerlatsisut assigiinngitsumik pisariaqanngikkai. Taamatut assigiinngisitsinerup Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p ingerlatseqatigiiffiillu sinnerisa unam-milleqataaniarnerat aningaasarsiornerallu nukillaarsarpai.

Suliat pingasut taakku ataasiakkaarlutik imminnut assigeeqimmata Angallatip G-p angalammit angallammput allamut usingiarnissamut akuersissutaata ingerlasimanera pillugu nassuaateqassaagut. Angallammit angallammput allamut usingiarnissamut akuersissut taanna Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p Nunaqarfimmi L-imi aalisakkanik suliffissualiuler-saарnera tunngavigalugu tunniunneqarpoq.

Angallammit angallammput allamut usingiarnissamut akuersissut eqqarsaatigalugu Aalisarnermi suliffeqarfimmi A-mi sulisut assigiinngitsut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut saaffiginittarsimapput, Angallatip G-p angallammit angallammput allamut usingiarnissamut akuersissutaata aqutsiveqarfimmi X-imi tamarmi atuuttuunissaa anguniarlugu, taamaaliornikkut Kangerlummi R-imi aalisakkat aalisarfinni assigiinngitsuni ingerlaarnerat killilersugaanngitsumik malinnaaffigisinnaajumallugu. Saaf-figinnissutit taakku annikitsuararsuaannartigut akineqartarsimapput, Naalakkersuisoqarfiullu aalajangiinerisa naammagittaalliuutigineqarsinnaanerannut periarfissat pillugit ilit-sersuisoqarsimannngisaannarluni. Angallatip G-p angallammit angallammput allamut usi-ngiarnissamut akuersissutaataa sumiiffimmut aalajangersimalluinnartumut killiligaavoq, sumiiffiup kisitsisitai taallugit, ilangussaq takuuk.

Inatsisartut Ombudsmandiat matumuuna qinnuiginiarparput angallammit angallammput al-lamut usingiarnissamut akuersissutit pingasut taakku pillugit suliat suliarineqarnerat missoqqullugu, akuersissutimmi taakku pissutigalugit suliniutit imminnut akilersinnaanerat annikilleriarsimammat, ajornerpaaffianilu ingerlatseqatigiiffinnut amigartoortaalersimal-lutik, aalisarnermik ingerlatseqatigiiffiit aalisakkanik tunisassiassatut tunineqartunik sulia-rinnittartut aqutsiveqarfinni Y-mi X-imilu kiisalu Illoqarfimmi O-mi assigiinngisitsivigne-qarnerat pissutigalugu.

Aalisarnermi suliffeqarfiup B-p Angallammut G-imut angallammit angallammput allamut usi-giarnissamut akuersissutaataa [24. august 2016-imeersoq; uanga ilangussara] kiisalu Aalisarnermi suliffeqarfiup E-p Angallammut F-imut angallammit angallammput allamut usi-giarnissamut akuersissutaataa [2. marts 2016-imeersoq; uanga ilangussara] ilangussatut nassiuppakka. Itisilerutaasunik apeqquqtiisaqarussi ikiunnissatsinnut piareersimavugut, kiisalu Naalakkersuisoqarfiup sulisuttalu attaveqatigiinneranni allagaasarsim-sut upernarsaaseqquneqarpata upernarsaasiinissatsinnut piareersimalluta." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisuma ilaat Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut 14. oktober 2016-imi sianerpoq, naammagittaalliuullu pillugu arlalinnik qulaajaataasunik apeqquteqarluni.

Sulisora paasitinneqarpoq suliffeqarfiup ataani ingerlatseqatigiiffit angallammit angallamut allamut usingiarnissamut akuersissutinik nunap ilaani sumiiffinit qinnutigineqartunit annikinnerusuni atugassanik tunineqarsimanerat – Aalisarnermilu suliffeqarfiup E-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissummik tassannga allaasumik killilerneqarsimasumik tunineqarsimanera Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p naammagittaalliuutigai.

Sulisuma ilaat aammattaaq paasitinneqarpoq suliffeqarfiup saaffiginnissa taasa tamakkerlutik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit akineqartarsimannginnerat, suliani aalajangiinerit tunngavilersuutinik sukumiisunik nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni killiliinernut nassuaataasunik ilaqtinneqartanginnerat aamma Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersummik tigusaqarsimannginnera Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p aamma naammagittaalliuutigai.

Aalisarnermi suliffeqarfiup A-p naammagittaalliuutaata assilinera aamma qulaani taaneqartut pillugit allakkiaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut 19. oktober 2016-imeersutigut nassiuppakka. Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara suliami allagaatit suli- arlu pillugu oqaaseqaat uannut nassiuteqqullugit. Naalakkersuisoqarfik tamumunnga atatillugu ilaatigut qinnuigaara suliani angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinut tunngasuni periaatsini pillugu nassuaateqaqqullugu.

Taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusup allakkatigut 21. december 2016-imeersutigut ilaatigut imatut akivaa- nga:

"Kalaallit angallataanni tunisassiorneq aalisarneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1-ikkut aa-lajangersaavigineqarpoq, kalaallillu aamma nunani allamiut angallataanni angallammit a-ngallammut allamut usingiartarneq aalisarneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 2-kkut aalaja-ngersaavigineqarluni.

Aalajangersakkat marluk taakku umiarsuarnik tunitsivilisarnermut tunngaviupput.

Qaleralinniarnermi umiarsuarnik tunitsivilisarnermi tunaartarisassat erseqqinnerusut "Qaleralinniarnermi umiarsuarnik tunitsivilinissamut tunaartarisassat"-ni oktober 2013-i-meersuni ilanngullugit nassiunneqartuni takuneqarsinnaapput [Naalakkersuisoqarfiup o-qaaseqaataa tessani quppernerup ataani nassuaasiussamik peqarpoq: "Umiarsuanik tunitsivilinissamut tunngaviit" Naalakkersuisunit 10. oktober 2013-imi akuerineqarput. Aali-sarnerli pillugu inatsit Naalakkersuisut umiarsuarnik tunitsivilisarneq pillugu malittarisasanik aalajangersaasinnaanerannut tunngavissamik imaqanngilaq. Tunngaviit taakku inat-siseqartisinermi aallaavittut qanoq ililluni taaneqarsinnaanerat erseqqarlukkaluartoq er-seqqissarneqassaaq tunngaviit taakku Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutinik qinnuteqaatit suliari-neqarnerini malittarai]:

- "*Tunisinermili akitigut unammilleqatigiinneq ammaanneqassasoq kissaatigineqarpat a-qutsiveqarfinni Upernavimmi aamma Uummamami umiarsuarnik qaleralinnut tunitsi-viliisoqarnissaanut akuersissutaagallartumik tunniussisoqarsinnaavoq. Aatsaat taa-maaliortoqassaaq nunami tunitsiviup nutaap aningaasalersorneqarnissaa siunertarine-qarpat.*
- *Umiarsuit tunisassiorfiusut kisimik akuersissummik tunineqarsinnaapput.*
- *Ingerlatseqatigiiffit aqutsiveqarfimmi nunami tunitsiviutillit kisimik akuersissutinik tu-nineqarsinnaapput.*
- *Nunami tunitsivimmik nutaamik tunitsiviit pioreersut atugaasa assinginik atugassaqar-titaalluni sanaartornermi ukiunut marlunnut iliuusissamut pilersaarut aqutsiveqarfinni marlunni taakkunani umiarsuarmik qaleralinnut tunitsivilisoqarnissaanik qinnuteqaati-nut ilanngunneqassapput. Innaallagissamik imermillu pilersuineq, uumasut nakorsaan-nit akuersissut, nunaminertamik tunniussineq, illussanik titartaasartut titartagaat il.il. eqqarsaatigalugit uppermarsaasiisoqarnissaa piumasaqaatigineqartassaaq.*"
[...]

Qulaani taaneqartut saniatigut umiarsuarnik tunitsivilisarnermi tunaartarisassat nassata-risaannik ataatsimut piumasaqaatit arlallit atuupput, taakkunangalut erseroq:

- *Umiarsuarnik tunitsivilinermut akuersissutit atuuffii sumiiffinnut erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimasunut killilerneqartassapput, kommunit killeqarfii salliutinnagit." [...]*

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup (Naalakkersuisoqarfiup) nunap ilaani sumiiffimmi aalajangersimasumi atuuttussatut killiliineq qinnuteqaammi paasissutissiissutigineqartut sumiiffimmi pineqartumi tunitsiveqarnermi pissutsinut piochersunut ataqtiginneqartillugit naliliisarnera ataatsimut periaasiuvoq. Qinnuteqaatigineqartumut sanilliullugu sumiiffimmi tassani sumiiffiulluunniit ilaani tunisinissamut periarfis-saqarluareerpat qinnuteqaatip tamarmi itigartinneqarneranut taarsiullugu sumiiffimmik Naalakkersuisoqarfiup annikilliliisarnera periaasiuvoq. Nunami suliffit ataavartinneqarnisaat tulleriaarinermi pingaartinneqarmat nunami tunitsiviit umiarsuarnut tunitsivinnut unammillertuunissaat pissusissamisuunngilaq.

Sumiiffiup umiarsuarnik tunitsiviliiffiusup annikillineqarnera akuersissummi taaguutinik "Nunaqarfiup L-ip eqqaani imaluunniit "Illoqarfiup [...]p qanittuani"-mik atuinikkut pisarpoq. [...]

Umiarsuarmik tunitsiviliiinissamut akuersissutit nunami tunitsivimmik pilersitsinermut atallugu tunniunneqartarput, taamaattumillu akuersissutip sumiiffiata sumiiffimmut tunitsiviup qanittuanut killilerneqartarnera aamma pissusissamisornerpaajuvoq. Tunitsivik sananeqartarpoq tunisisoqarnissaanut periarfissiinarluni, umiarsuarmillu tunitsiviliiinermut akuersissut tunniunneqartarpoq sumiiffimmi tassani tunitsiviup sananeqarnerata inerne-qarnissaata tungaanut tunisineq ammaanniarlugu.

Naalakkersuisoqarfiup misigisarsimavaa taaguutit erseqqarluttut soorlu "Nunaqarfiup L-ip eqqaani"-tut imaluunnit "Illoqarfiup [...]p qanittuani"-tut ittut [...] angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit ataasiakkaat nunap ilaani sumiiffinnut aalajangersimasunut killiligaaneri eqqarsaatigalugit paatsuuinernik pilersitsinnaasartut. Taamaattumik Naalakkersuisoqarfiup periaatsini allangortippaa, taamaalillutik angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutit ataasiakkaat nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni killiligaaneri kisitsisit (koordinater) atorlugit siunissami nalunaar-neqartalissallutik.

3 pillugu.

"Umiarsuarnik tunitsivilisarnermut tunngaviit"-nit erserpoq "tunisinermi akitigut unammi-leqatigiinnerup ammaanneqarnissaanik kissaateqarfiusuni aqutsiveqarfimm Upernavimmi aamma aqutsiveqarfimm Uummanni umiarsuarnik qaleralinnut tunitsiviliiinissamut a-kuersissutaagallartunik tunniussisoqarsinnaavoq" [...]. Aammattaaq erserpoq: "Umiarsuarmik tunitsiviliiinissamut akuersissutit sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killilerneqassapput, kommunit killeqarfii pingaarerutinnagit" [...]. Umiarsuarmik tunitsivilii-nerup sumiiffimmi unammilleqatigiiffiunngitsumi unammilleqatigiinnerup ammaanneqar-nissa siunertarimmagu sumiiffiup umiarsuarmik tunitsiviliiffiusup nunap ilaanut sumiiffimmut unammilleqatigiiffiunngitsumut inissinnejarnissaas pisariaqarpoq. Tassa Naalakker-suisoqarfik suliani makkunani umiarsuarnik tunitsiviit pisariaqartinneqarnerat sumiiffinni qinnutigineqartuni unammilleqatigiinneq isiginiarlugu naliliisarsimavoq, taamaalillunilu

paasisarluu sumiiffimmi qinnuteqaatigineqartumi tamarmiunngitsumi unammilleqatigiinneq pisariaqartinneqartoq.

Naalakkersuisoqarfiup nassuerutigaa akuersissut sumiiffiup qinnuteqaatigineqartup ilaannanut sooq atuunnersoq tunngavilersummik imaqarsimasariaqaraluartoq. Tamanna Naalakkersuisoqarfiup siunissami aaqqinniarpaq.

4 pillugu.

Ilumoopoq Aalisarnermi suliffeqarfik E aqutsiveqarfimmut tamarmut atuuttumik akuersis-sutaateqarmat. Tamatumunnga pissutaavoq Aalisarnermi suliffeqarfip E-p – ingerlatse-qatigiffinit allanit allaassutigalugu – aqutsiveqarfimmi tassani tallimarsuarnik tunitsiviuteqarnera. Aalisarnermi suliffeqarfik E aqutsiveqarfimmi umiarsuarmik tunitsivilinissaminiut ingerlatsiveqarfimmi tunitsiviutimi suliffissuaammilu annersaata, tassalu Illoqarfimmi O-mi suliffissuup, nutarterneqarneranut allangortiterneqarneranullu atatillugu akuerine-qarpoq. Suliffissaq taanna aalisarlualeruttorfiup nalaani aqutsiveqarfimmi Aalisarnermi suliffeqarfip E-p tunitsiviutaanut allanut oqilsaassisutut aamma atorneqartarpooq, qalera-linnik tunitsivinnut allanut tunineqartunik tassunga assartuisoqartarneratigut.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allagaatit aamma “Umiarsuarnik tunitsivilinissamut tunngaviit” al-lakkani taaneqartut Naalakkersuisoqarfiup allagaanut ilanngullugit nassiuneqarput.

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut 10. februar 2017-imi nassiuppara, taamaalilluni suliffeqarfik Naalakkersuisoqarfiup suliamik paasinninneranik isummerfiginninnissaminut periarfissaqarsinnaaqquullugu.

Sulisuma ilaata Aalisarnermi suliffeqarfik A 2017-imi septemberimi arlale-riarluni sianerfigaa, suliffeqarfip suliamik paasinninnera paasiniarlugu. Sulusora taanna ilaatigut paasitinneqarpoq Angallatip G-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataata (24. august 2016-i-meersup) aamma Angallatip H-p Angallatillu I-p angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataasa (marluullutik 31. august 2016-i-meersut) nunap ilaani sumiiffinni aalajangersimasuni atuuttussatut killili-gaanerat – Aalisarnermi suliffeqarfip E-p Angallatip F-ip angallammit angallammut allamut usingiarnissamut akuersissutaataanut Kangerlummi R-

imi tamarmi atuuttussatut killiligaasunut ataneqartillugu - erseqqinnerusumik naammagittaalliuutiginiarraa.

Apeqqutit amerlanerusut taamani Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiusumut tamatuma kingornatigut allakkatigut 5. oktober 2017-imeersutigut nassiuppakka. Aalajangiinerit pingasut taakku qulaani taaneqartut allakkanni innersuussutigaakka, Naalakkersuisoqarfllu ilaatigut qinnigalugu aalajangiinerni pissusiviusutigut tunngaviit pillugit nassuaateqaqqullugu. Naalakkersuisoqarfik aammattaaq qinnuigaara suliani taakkunani suliami illua'tungiusut isumaannik tusarniaasoqarnissaa eqqarsaatigalugu Naalakkersuisoqarfiup isumaliutersuutai pillugit nassuaateqaqqullugu. Kiisalu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara suliami allagaatinik amerlanerusunik peqarpat taakku uannut nassiuteqqullugit.

Taamani Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusup allakkatigut 5. februar 2018-imeersutigut akivaanga, tassanngalu ilaatigut makku erserput:

"Suliami piviusuni tunngavigineqartut

"Umiarsuarnik tunitsivilinissamut tunngaviit"-ni takuneqarsinnaavoq tunisinermi akitigut unammilleqatiginnerup sakkortusineqarnissaanik kissaateqarfiusumi qaleralinnik umiarsuarmik tunitsivilinissamut akuersisoqarsinnaasoq. Peqatigisaanik takuneqarsinnaavoq qinnuteqartup nunami tunitsivimmik nutaanik sanaartorneranut atatillugu akuersisoqassasoq. Tassunga ilanngullugu aamma annertuumik iluarsaassisqarnerani imaluunniit tunitsivioreersup allanngortinnerani akuersissuteqartoqarsinnaalluni.

Aalisarnermi suliffeqarfimmut B-mut, Aalisarnermi suliffeqarfimmut C-mut aamma Aalisarnermi suliffeqarfimmut D-mut atuuttut tassaapput ingerlatseqatigiiffit ataatsikkut nunami tunitsivinnik nutaanik sanaartorneri tunuliaqtaralugit umiarsuarmik tunitsivilinissamut akuersissummik ingerlatseqatigiiffit pingasut tamarmik tunineqarsimallutik. Umiarsuarmik tunitsivilinissaq pillugu qinnuteqaammut atatillugu ingerlatseqatigiiffit nunami tunitsivimmik sanaartornissaq pillugu pilersaarut pillugu nassuaateqarsimapput.

Immersugassiami immikkoortoq 17-ip ataani "Angallammik tunitsivilinissamut akuersisuteqarnissaq pillugu qinnuteqaat, aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 12 naaperlorlugu" [...] takuneqarsinnaavoq, tunisinerup sulimi ingerlanneqarnissaanut kommunisumiiffillu qinnuteqartumit immersorneqassasoq.

"Angallammik tunitsivilinissamut akuersissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaammut ilitser-suut"-mi [...] erseqqissarneqarpoq "sumiiffimi kommunimilu sorlermi umiarsualiinissaq ingerlanneqassanersoq nalunaarutigineqassasoq. Umiarsualiinissaq akuersissut nunami sumiiffimmut aalajangersimasumut ataasiinnarmut tunniunneqassaaq. Sumiiffiup annertusineqarnera taamaallaat akuerineqarsinnaavoq biologit siunnersuinerat, pisassiissutit akuerineqartut tamakkiisumik annertussusaattut aalajangiineq, pisat pisarineqareersut annertussusaat, nunami tunitsivimmi pissutsit aamma tunisinermi akigitinneqartussatut nalunaarutigineqartut tamanna ajornartinngippassuk pisariaqartippassullu." [...]

"Umiarsuarnik tunitsivilinissamut tunngavinnit" takuneqarsinnaavoq "angallammik tunitsivilinissamut akuersissutit kommunip killeqarfia pinnagu sumiiffimmut erseqqinnerusumik nassuiardeqartumut killeqartinneqassasoq". [...]

Aalisarnermi suliffeqarfik B umiarsuarmik tunitsivilinissamut akuersissummik ulloq 28. april 2016-imi qinnuteqaatiminni immikkoortoq 17-imi allassimavaat umiarsuup tunitsiviup sumiiffia tassaasoq Qaasuitsup Kommunia (Illoqarfik O).

Akuersissummi 20. maj 2016-imeersumi takuneqarsinnaavoq aqutsivik X-imi Nunaqarfip L-ip eqqaani umiarsuarmik tunitsivilinissamut Aalisarnermi suliffeqarfik B akuerineqarsi-masoq.

Akuersissummi 24. august 2016-imeersumi takuneqarsinnaavoq aqutsivik X-imi B-p Nu-naqarfip L-ip eqqaani umiarsuarmik tunitsivilinissamut Aalisarnermi suliffeqarfip B-p akuersissutaani sumiiffik [...]° N, [...]° S kiisalu [...]° V-tut erseqqinnerusumik nassuiarde-qarsimasoq.

Aalisarnermi suliffeqarfik C umiarsuarmik tunitsivilinissamut akuersissummik ulloq 17. februar 2016-imi qinnuteqaatiminni immikkoortoq 17-imi allassimavaa umiarsuup tunitsiviup sumiiffia tassaasoq Qaasuitsup Kommunia (Illoqarfik P).

Akuersissummi 1. marts 2016-imeersumi takuneqarsinnaavoq aqutsivik X-imi umiarsuar-mik tunitsivilinissamut akuersissummik Aalisarnermi suliffeqarfik C tunineqarsimasoq.

Akuersissummi 31. august 2016-imeersumi takuneqarsinnaavoq aqutsivimmi Y-imi umiarsuarmik tunitsivilinissamut Aalisarnermi suliffeqarfip C-p akuersissutaani sumiiffik [...]° N, [...]° S, [...]° V aamma [...]° Ø nassuiardeqarsimasoq.

Aalisarnermi suliffeqarfik D umiarsuarmik tunitsivilinissamut akuersissummik ulloq 22. februar 2016-imi qinnuteqaatiminni immikkoortoq 17-imi allassimavaat umiarsuup tunitsiviup sumiiffia tassaasoq Qaasuitsup Kommunia (Illoqarfik O).

Akuersissummi 26. juli 2016-imeersumi takuneqarsinnaavoq aqtsiveqarfimmi X-imi Nu-naqarfiup N-ip eqqaani umiarsuarmik tunitsivilinissamut Aalisarnermi suliffeqarfik D a-kuerineqarsimasoq.

Akuersissummi 31. august 2016-imeersumi takuneqarsinnaavoq aqtsiveqarfik X umiar-suarmik tunitsivilinissamut Aalisarnermi suliffeqarfiup D-p akuersissutaani sumiiffik [...]⁰ N, [...]⁰ V, [...]⁰ S aamma [...]⁰ Ø erseqqinnerusumik nassuarneqarsimasoq.

Suliami peqataasumik tusarniaaneq

[...]

Erseqqissarneqassaaq umiarsuarmik tunitsivilisoqarnerani siunertaq tassaanngimmat su-miiffimmi unammilleqatigiinnerup annertusineqarnissaa, kisiannili umiarsuarmik tunitsivi-liineq akerlianik aningaasalersuinissamut periarfissatut atorneqassasoq imaluunniit tunit-sivissatut periarfissaagallartutut, nunami tunitsiviup pilersinneqarnissaata tungaanut. Nu-nami tunitsiviup unammilleqatigiinneq sakkortunerulersissavaa. Naalakkersuisoqarfiup I-natsisartut Ombudsmandiannut oqaaseqaataa 21. december 2012-imeersoq [eqqortoq tassaavoq 2016-imeersoq; uanga ilangussara] naapertorlugu imatut isumaqartoqarsin-naavoq umiarsuarmik tunitsivilinermi siunertaq tassaasoq sumiiffimmi aalajangersimasu-mi unammilleqatigiinnerup annertusinissaa.

Pissusissamisoortuuvorli umiarsuit tunitsiviusut nunami tunitsivimmi suliami peqataasup sanaartorfigisaani aamma sumiiffimmi ingerlataqarnissaat. Sumiiffimmik killiliineq taa-maattumik pisinnaatitaaffittut iluseqarpoq pisimasuiunani."

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut 28. februar 2018-imi nassiuppara. Suliffeqarfik qinnuigaara oqaaseqaatissa-qaruni oqaaseqaatini uannut nassiuteqqullugit.

Ulloq taanna apeqqutit amerlanerusut taamani Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiusumut nassiuppakka. Angallammit angallammut alla-mut usingiarnissamut akuersissutit nunap ilaani sumi aalajangersimasumi atuuttussatut killilerneqarneranni periaatsip allanngortinneqarnera, suliat pissusiviusutigut tunngavii aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusar-niaasoqarsimasariaqarluarnera pillugu Naalakkersuisoqarfiup isumaliuter-suutai Naalakkersuisoqarfimmut tamatumunnga atatillugu ilaatigut apeqqu-tigaakka.

Arlaleriaqalunga nukingisaarisareerlunga Aalisarnermut, Piniarnermut Nuna-lerinermullu Naalakkersuisoqarfip akissutaa 16. juli 2018-imi tiguara. Naa-lakkersuisoqarfik tassani ilaatigut imatut allappoq:

"2-mut tunngasoq - Naalakkersuisoqarfip suleriaatsiminik allannguinera pillugu apeqqummut

Nunap immikkoortuinut nassuaatit allanngortinneqarnerat

Naalakkersuisoqarfik 21. december 2016-Imi Inatsisartut Ombudsmandiannut oqaase-qammini allappoq suleriaatsini allanngortissimallugu, taamaalilluni usinik nuussinissamut akuersissuteqarfiusoq nunap assingani naleqqanik allassimasoqalerluni, ass. ima allassi-maannarunnaarluni "aqutsiveqarfimmi X-imi sumiiffimmi Nunaqarfip L-ip nalaani". Taa-matut aalajangiisoqarpoq qulakkeerniarlugu eqqoqqissaanngitsumik killiliisoqartillugu u-miarsuarnik tunitsiviliniarnermi sumiiffissaat pillugit paatsuuisoqaqqunagu.

Apeqqut tamanna Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 11. februar 2016-imi ataatsi-miinneranni eqqaaneqarpoq, tassani eqqartorneqarluni suleqatigiissitaliorqarnissaa, taakkulu suliassarissallugu tunitsivissanik umiarsualinermi suleriaatsit misisoriarlugit nu-tarternissaannut siunnersuusiornissaq. Tassunga atatillugu kissaatigineqarpoq tunitsivis-samik umiarsualinermi sumi tigooqqaasarnissaa pillugu ersarinnerusumik killiliisoqassa-soq, tassunga ilaalluni naleqqanik atuilerneq. Naak killiliinermik nassuaanermut tunnga-sunik allannguisoqaraluartoq usinik nuussinissamut akuersissuteqartarnermut nalunaari-aatsinik maanna atorneqartunik allannguinerunngilaq.

Tunitsivinnik umiarsualinermi naleqqanik august 2016-imi atuilernermi tunitsiviit umiar-suit sumi tigooqqaasarfissaannik killiliiniarneq siunertaasimangilaq, akerlianilli ersaris-saniarnerulluni angallatit sumerpiaq tigooqqaasinnaanerannik killeqarfennik ersarissa-neq. Tassa taamaalilluni nalilersuiniamerni siornatigut toqqammaviusimasut assigiinnar-paat.

Taamaattorli naalakkersuisoqarfip paasinninera unaavoq, tassa aalajangiinerni qinnute-qartumut tamakkiisumik ilaliinngitsuni tunngaviusumik ilaqtinnejqartassaaq, tak. pisor-tat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 22.

Allanngineq pillugu suliami illuatungeriinnut ilisimatitsineq

Akuersissutigineqarallartuni sumiiffisanik nassuaatip assersuutigalugu "aqutsiveqarfimmi X-imi sumiiffimmi Nunaqarfip L-ip nalaani"-mit "aqutsiveqarfimmi X-imi, avannamut [...]⁰-mi, kimmun [...]⁰-mi kiisalu kujammut [...]⁰-mi erseqqinnerusutut nassuarneqartu-

mi"-mut allanngortinneqarnissaa pillugu sulami illua'tungeriinnut immikkut ilisimatitsissutigineqanngilaq.

Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq nalilersuisarnermut toqqammavinnut tunngatillugu suleriaaseq allanngortinneqanngitsoq, taamaallaalli tunitsivissatut umiarsualiinermi sumiiffinnik killilersuinermut allatut nassuaanerinnaalluni, matuman i oqaatsit atorlugit nassuaanermit nalleqqanut nassuaasoqartillugu.

Tamanna tunuliaqutaralugu nalilerneqarsimavoq sumiiffiit nutaamik nassuarneqartalerenrannik illua'tungeriit ilisimatinnissaat pisariaqarsimannngitsoq.

Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aalisarnermik ingerlataqartut arlallit sinniisuupput, matumanilu ilaasortatut imaluunniit alaatsinaattutut. Ullormi 11. februar 2016-imi ataatsimiinnermi tunitsivissatut umiarsualiinissamut suleriaatsinik misissuisussanik nutartennissaannullu siunnersuuusiortussanik suleqatigiissitaliorinissaq eqqartorneqarpoq, matumani nalleqqat atorlugit umiarsuit tunitsivissat eqqorluinnartumik sumiissusersisarnissaat ilanngullugu eqqaaneqarpoq.

Naak tamanna Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ataatsimiinnermi eqqaaneqareeraruartoq, umiarsuaatileqatigiiffiit usinik nuussinissamut akuerineqarnissamut qinnuteqaammik immersugassamik pissarsiffigisinnaasaanni, Naalakkersuisoqarfiup Business-greenlandillu nittartagaani, killeqarfiit sumiiffissinissaannut periaatsip allanngortinnera pil-lugu ilisimatissutigineqarsimasuuppat tamanna innuttaasunut sullissilluarnerusinnaagaluartoq naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq.

Allannguinerup sulianut ataasiakkaanut sunniutaa

Naalakkersuisoqarfiup paasinninrena tassaavoq usinik nuussisarfiit sumiiffisa killilernerinut allannguineq sulianut ataasiakkaanut sunniuteqarnavianngitsoq.

Tunitsivissatut umiarsualiinernut tunngavinni eqqaaneqartut malillugit kiisalu qinnuteqartut nuna tunitsivissatut kissaateqarfigisatut paasissutissiissutigisaat tunngavigalugit aqtsiveqarfinni pineqartuni tunitsiviusinnaasunik naalakkersuisoqarfiup naliliinera naapertor-lugu killiliisoqarpoq.

3-mut tunngasoq - usinik nuussinissamut akuersissutit paasissutissanik tunngaveqarnerannik apeqqut

Naalakkersuisoqarfiup suliaq usinik nuussinissamut akuersissummik qinnuteqaammut tunngasoq aalajangiiffigissagaangamiuk tunitsiviliorinissamut tunngatillugu tunitsiveqarnikkut pissutsit pillugit paasissutissat aqtsiveqarfimmilu tunitsiviit pioreersut pillugit paasissutissat qinnuteqaammut ilaasarpuit.

Nunami tunitsivimmik nutaamik pilersitsinissamut paasissutissanut tunngatillugu qinnuteqartoq tassaavoq suliamut assersuutigalugu kommunimiit sanaartornissamut akuersisummut, nunaminertamik atugassiinermut, innaallagissamik, imermik eqqagassalerinermillu pilersuinermut tunngatillugu neriorsuinermut, aqqusineqartitsinermut, talittarfimmut, sulisoqarnermut, sanaartornermik ingerlatsivimmik isumaqatigiisummut kiisalu aningaaserivik aqqutigalugu qularnaveeqqusiinermut tunngasunik paasissutissiisussaq. Paasissutissat taakku qinnuteqartumit naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqartarput. Tamatuma saniatigut nunami tunitsiviit pioreersut qinnuteqartullu nunami tunitsivissatut pilersarutaata akornanni unammilleqatigiinnissamut ammaassinissaq eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfik naliliissaq. Tassunga ilaapput inuussutissalerinermik oqartussanit susassaqartunit umiarsuarmik tunitsiviliniissamut inuussutissalerinissamut akuersissutaanut qinnuteqartumut paasissutissat.

Nunap assingani sumiiffissaa pillugu aalajangiinermi tunngaviit piviusut naalakkersuisoqarfip aqtsiveqarfimmi tunitsiviusinnaasunik pioreersunik kiisalu qinnuteqartup nunami tunitsiviliorissamik sumi kissaateqarneranik naliliinerit tunngaveqassapput.

2016-imi Illoqarfimmi P-mi Illoqarfimmilu O-mi uku tunitsivissatut periarfissaasimapput: Aqtsiveqarfik Y Illoqarfimmi P-mi, [...] -mi, [...] -mi, [...] -mi, [...] -i, [...] -mi, [...] -i, [...] -mi, [...] -mi tamarmik Aalisarnermi suliffeqarfimmi E-mit aqunneqartunik qulingiluanik tunitsiveqarsimavvoq. Aqtsiveqarfik X Illoqarfimmi O-mi, Nunaqarfimmi L-im, [...] -mi, [...] -mi [...] -milu tamarmik Aalisarnermi suliffeqarfimmit E-mit aqunneqartunik, Illoqarfimmi O-mi [...] -mit aamma Aalisarnermi suliffeqarfimmit E-mit aqunneqartumik kiisalu Nunaqarfimmi N-im Aalisarnermi suliffeqarfimmit D-mit aqunneqartumik katillugit arfineq marlunnik tunitsiveqarsimavvoq.

Aalisarnermi suliffeqarfik B Angallat G atorlugu Nunaqarfimmi L-im tunitsivimmik pilersitserusuppoq. Aalisarnermi suliffeqarfik C Angallat atorlugu Nunaqarfimmi M-im tunitsivimmik pilersitserusuppoq. Aalisarnermi suliffeqarfip D-p angallat H atorlugu Nunaqarfimmi N-im nunami tunitsivik nutarterusuppa.

Usinik nuussinissamut akuersissutit ataasiakkaat qanoq nunap assingani sumiiffinnut killilerneqarnissaannut tunngatillugu naalakkersuisoqarfip naliliineranut qulaani pissutsit piviusut ilaapput.

4-mut tunngasoq - Illua'tungiusumik tusarniaasarnermi periaatsimut apeqqut

Paasissutissanik aalajangersimasunik suliami pissutsinut piviusunut tunngasu-nik

illua'tungeriinnut tusarniaaneq

Tunitsivissatut umiarsuarnut nunap assingani killiliinerut tunngatillugu naalakkersuisoqarfik oqaatigineqartutut nunami tunitsivinni aqtsivimmi pioreersuni pissutsit tunngavi-

galugit tunitsiviusinnaasunik naliliissaaq, matumani qinnuteqartup tunitsivissatut sumiif-
fissatut kissaateqarfigisaa tunngavigalugu. Paasissutissat taakku naalakkersuisoqarfiup
aalajangiisarneranut pingaaruteqartorujussuupput. Paasissutissat qinnuteqartumut iluaqu-
taasussaapput, matumani nunami tunitsivissamut qinnuteqartup kissaatigisaanut tunnga-
tillugu unammilleqatigiinnissaq eqqarsaatigalugu, illua'tungaatigulli nunap assingani su-
miiffiusussanik killiliineq tunitsivittut umiarsuarnut iluaqutaasussaanani.

[...]

Suleriaatsip allanngornerata illua'tungiusumut tusarniaasarnermut sunniutaa

Naalakkersuisoqarfik Isumaqaqpoq aalajangiisarnermut toqqammavinnut tunngatillugu
suleriaatsimik allannguisoqanngitsoq, tunisassiorfiilli sumiiffiinik killilersuisarnermut su-
miiffit nassuiarneqartarnerannut taamaallaat allannguinerulluni. Tassa imaappoq asser-
suutigalugu "Nunaqarfiup L-ip eqqaani" allanngortillugu ersarissarneqassaaq sumiiffik
taanna naleqqanik atuinermik taarserlugu.

[...]

Eqikkaaneq

Naalakkersuisoqarfik suliami nalileeqqissimavoq, naalakkersuisoqarfillu isumaqaqpoq usi-
nik nuussisarnermut akuersissutinut tunngatillugu naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarin-
ninnerani suliaq erseqqissaanissamut pissutissaqartitsisoq. Ullumikkut Naalakkersuisoqar-
fimmut erseqqissarneqarsimavoq suliat qinnuteqartunut tamakkiisumik ilaliinngitsut ma-
tumunnga pissutaasunik tapertalerneqartassasut kiisalu oqarasuaatikkut oqaloqatiginnin-
nermit allakkialiortoqartassasoq, matumani oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnermi paassis-
tissanik suliami pissusiviusunik suliami aalajangiinermut pisariaqarsinnaasunik tunniussi-
soqartillugu."

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaa-
seqaataa Aalisarnermi suliffeqarfimmut A-mut allakkatigut 13. september
2018-imeersutigut nassiuppara, taamaalilluni suliffeqarfik Naalakkersuiso-
qarfiup paasinninneranik isummerfiginninnissaminut periarfissaqarsinnaaq-
qullugu.

Sulisuma ilaata Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersui-
soqarfik 2019-imi februarimi martsimilu attaveqarfigaa, e-maili Aalisarnermi
suliffeqarfimmi A-mi sulisup Naalakkersuisoqarfimmut Aalisarnermi suliffe-
qarfik E sinnerlugu 19. august 2016-imi nassiussaa paasiniarlugu. Tassani
"nunap assingi ilanngussat" taaneqarput; suliamili allagaatit Naalakkersuiso-

qarfimmit tigugakkit ilangussanik taamaattunik tigusaqanngilanga. Sulisora paasitinneqarpoq ilangussat taaneqartut Naalakkersuisoqarfiup piginngikkai.